

INFOLEX...

➤ W dniu 11 sierpnia br. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych. Projekt ustawy wprowadza rozwiązania zapewniające bardziej efektywny system środków odwoławczych przy jednoczesnym wykorzystaniu rozwiązań zapewniających sprawniejsze prowadzenie przez zamawiających postępowań o zamówienie publiczne. Projekt ustawy przewiduje rozwiązania skracające czas na złożenie oferty. Dla postępowań o większych wartościach termin na złożenie oferty zostanie skrócony z 29 dni do 22 dni, natomiast dla mniejszych wartości na roboty budowlane z 20 dni do 14.

➤ Zgodnie z nową rekomendacją MG, funkcjonowanie tzw. „jednego okienka” ma się poprawić. Obecnie poza wizytą w urzędzie gminy, uciążliwością jest konieczność udania się do urzędu skarbowego w celu wyboru formy opodatkowania, czasem wizyta w ZUS oraz urzędzie statystycznym. Dzięki zmianom, przyszły przedsiębiorca, składając wniosek o wpis, będzie mógł wybrać formę opodatkowania, dokonać rejestracji podatku od towarów i usług oraz zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. Nowością ma być możliwość uzyskania numeru NIP drogą elektroniczną.

Opracowała: Kancelaria Peter Nielsen & Partners Law Office

UOKiK: ZAiKS ograniczał konkurencję

Związywanie autorów pięcioletnimi umowami bez możliwości ich wcześniejszego rozwiązania ograniczało konkurencję – uznała prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i nałożyła na stowarzyszenie karę w wysokości ponad 400 tys. zł.

Praktyka, którą zakwestionował UOKiK, dotyczyła autorów niebędących członkami ZAiKS. W oświadczeniu, które musiała podpisać każda osoba chcąc powierzyć stowarzyszeniu zarząd prawami autorskimi, znajdowało się postanowienie, zgodnie z którym umowa o powierzenie zbiorowego

zarządzania wygasa dopiero po pięciu latach od jej podpisania, bez względu na moment złożenia oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy. Zdaniem Urzędu termin ten był za długi. Zakwestionowana praktyka utrudnia funkcjonowanie na rynku innych organizacji zbiorowego zarządzania.

Skoro zmiana przez autora podmiotu zarządzającego jego prawami może nastąpić w pięcioletnich odstępach, bez możliwości ich skrócenia, to podmiot, który chciałby podjąć konkurencję z ZAiKS miałby ograniczoną możliwość zawarcia umów z autorami w takiej liczbie, która daje ekonomiczne podstawy efektywnego działania na rynku. Praktyka negatywnie oddziaływała także na autorów. Mieli oni ograniczoną możliwość wyboru w rozsądnym terminie metody zarządzania

ich prawami, jeżeli uznali, że ZAiKS działa nieefektywnie bądź w sytuacji pojawienia się innego podmiotu oferującego lepsze warunki. W wyniku działań urzędu przedsiębiorca zmienił stosowane zasady. Obecnie autorzy niebędący członkami stowarzyszenia nadal powierzają zarząd swoimi prawami na pięć lat, jednak w trakcie tego okresu mogą wypowiedzieć umowę z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego.

Zgodnie z Ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów przyznającej prezesowi UOKiK prawo do nałożenia na przedsiębiorcę sankcji w wysokości do 10 proc. ubiegłorocznych przychodów za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję, urząd nakazał stowarzyszeniu zapłacić 407 256 zł tytułem kary. ZAiKS może odwołać się od tej decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

jm/UOKiK

KOMENTARZ

dr Marek Bukowski z Kancelarii Prawnej Bukowski i Wspólnicy

Decyzja Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie ZAiKS-u, stwierdzająca ograniczenie konkurencji poprzez związanie autorów pięcioletnimi umowami bez możliwości ich wcześniejszego rozwiązania, jest rozstrzygnięciem, które wpisuje się w wyznaczony wiele lat temu kierunek orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Z orzecznictwa tego wynika, że organizacje zbiorowego zarządzania mogą w umowach zawiera-

nych z podmiotami przez nich reprezentowanymi strzeżać jedynie takie postanowienia, które są niezbędne do należytego wykonywania zbiorowego zarządu. Przyjmuje się bowiem, że zbiorowy zarząd jest instrumentem, który ma służyć realizacji interesów podmiotów uprawnionych i dlatego nie można nazbyt ograniczać ich w decydowaniu o sposobie wykonywania przysługujących im praw. Stąd też na organizacji zbiorowego zarządzania spoczywa obowiązek wykazania, że przewidziane w umowie zobowiązanie powierzającego

prawa jest podyktowane względami obiektywnymi. W świetle powyższego nie powinno budzić raczej wątpliwości, że decyzja urzędu jest prawidłowa. Warto również zauważyć, że w świetle prawa autorskiego organizacje zbiorowego zarządzania zobowiązane są do równego traktowania wszystkich podmiotów reprezentowanych. Nie jest zatem dopuszczalne uprzywilejowanie osób w zależności od tego czy są członkami danej organizacji, czy jedynie powierzyli swe prawa do zbiorowego zarządu (np. spadkobiercy twórców).

To nie jest pierwsza decyzja w sprawie ZAiKS. W 2004 r. w postępowaniu wszczętym na wniosek członków zespołu Brathanki stowarzyszenie zostało ukarane karą w wysokości 500 000 zł za wymuszanie na twórcach udzielania wyłącznego upoważnienia do zarządzania prawami do utworów w zakresie publicznego wykonania oraz nagrywania. Z kolei w 2008 r. ZAiKS i Stowarzyszenie Filmowców Polskich zostały ukarane sankcjami w łącznej wysokości ponad 1,2 mln zł za zawarcie niedozwolonego porozumienia i ustalenie jednolitych stawek za korzystanie z utworów audiowizualnych oraz odmowę ich negocjowania.

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS jest najstarszą i największą organizacją zajmującą się zbiorowym zarządzaniem i ochroną praw autorskich. Obok kilkunastu innych działających w Polsce podmiotów tego typu udziela zezwoleń na korzystanie z utworów, sprawuje kontrolę nad sposobem ich eksploatacji, a także inkasuje i dzieli środki finansowe uzyskane od użytkowników. Jest to jedyna organizacja, która wykonuje na terenie Polski zbiorowy zarząd prawami autorskimi do utworów muzycznych i słowno-muzycznych.

Źródło: UOKiK

Skrócenie umowy leasingu a podatki dochodowe cz. I

KOMENTARZ

Korekty i limity wydatków

Jarosław Oworuszko, dyrektor finansowy LeasePlan Fleet Management

Do skrócenia umowy leasingu może dojść za porozumieniem stron, z przyczyn leżących po stronie korzystającego oraz wskutek zdarzeń niezależnych od stron umowy (np. kradzież przedmiotu leasingu).

W praktyce gospodarczej wielokrotnie mamy do czynienia z sytuacjami wcześniejszego zakończenia umowy leasingu. W większości przypadków jest to spowodowane zmianą użytkownika. Wydawałoby się, że nie ma przeszkód, aby umowa leasingu mogła być rozwiązana przed terminem, na jaki została zawarta. Jednak umowa leasingu w prawie podatkowym podlega szczególnym regulacjom i z tego też powodu pojawiają się pewne komplikacje. Otóż jednym z podatkowych warunków umowy leasingu jest czas, na jaki umowa leasingu jest zawierana. Minimalny okres umowy leasingu to 24 miesiące. Niezachowanie tego okresu może powodować negatywne konsekwencje podatkowe dla leasingobiorców.

Regulacje zawarte w treści Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jak również w Ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych nie określają skutków podatkowych rozwiązań umowy leasingu przed czasem oznaczonym w umowie. Jest to źródłem wielu wątpliwości. Pierwsze pytanie, jakie pojawia się w tym zakresie, dotyczy możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów uiszczanych w trakcie trwania umowy rat leasingowych. Czy leasingobiorca w związku z rozwiązaniem umowy leasingu powinien dokonać korekt podatku dochodowego tj. rozpoznanych dotychczas kosztów uzyskania przychodów z tytułu płaconych należności leasingowych?

Przeciwnicy dokonywania korekt argumentują swoje stanowisko tym, że jeżeli w okresie trwania umowy przedmiot umowy był wykorzystywany na potrzeby działalności gospodarczej spółki, to wydatki ponoszone na jego finansowanie były uzasadnione. Ustawodawca nie przewidział bowiem obowiązku dokonywania korekt rozliczeń w przypadku rozwiązania umowy leasingu, jeśli powoduje to utratę warunków leasingu operacyjnego lub finansowego. Oznacza to, że nie ma podstaw do dokonania korekty kosztów uzyskania przychodu za okres przed rozwiązaniem umowy leasingu. Zatem jeśli w momencie zawarcia umowy leasingu spełniała warunki przewidziane w przepisach podatkowych, nie ma podstaw, aby korygować dokonane na jej podsta-

wie rozliczenia podatkowe. Podkreślić bowiem należy, że kwalifikacji umowy leasingu dokonuje się w momencie jej zawarcia, a późniejsze jej zmiany nie powinny wpływać wstecz na sposób dokonywanego rozliczenia podatkowego. Takie stanowisko wynika m.in. z interpretacji Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie wydanej w dniu 13 maja 2009 r. (sygn. IPPB3/423-136/09-2/GJ), który stwierdził, że fakt wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu operacyjnego nie wpływa na zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów opłat leasingowych ponoszonych w trakcie trwania umowy. Okoliczność wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu nie ma również wpływu na stosowanie w przypadku samochodów osobowych limitu wydatków z tytułu ich używania oraz prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu. Wymóg zastosowania limitu i prowadzenia ewi-

dencji przebiegu pojazdu dotyczy umów leasingu. Również organy podatkowe ostatnio skłaniają się ku temu stanowisku, co potwierdzają interpretacje Dyrektora

Izby Skarbowej w Poznaniu, wydana w dniu 4 marca 2009 r. (sygn. ILPB3/423-838/08-2/KS) oraz 23 września 2008 r. (sygn. ILPB3/423-399/08-2/DS.).

Opracowały: Anna Ochędzan, konsultant podatkowy firmy LeasePlan Fleet Management Sp. z o.o. i Joanna Krzemińska, Senior Manager firmy KPMG

Opłata za odstąpienie od umowy leasingu a koszt uzyskania przychodów

W związku ze skróceniem umowy leasingu leasingodawca żąda z reguły od korzystającego wypłaty określonej kwoty tytułem rekompensaty za wcześniejsze rozwiązanie umowy. To swoiste odszkodowanie zapłacone firmie leasingowej może stanowić koszt uzyskania przychodów, o ile spełnia warunki określone w art. 15 ust. 1 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w interpretacji dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy wydanej w dniu 31 stycznia 2008 r. (sygn. ITPB3/423-248/07/MT). Oznacza to, że w tym przypadku organy podatkowe mogą wnikliwie badać, czy wypłacone odszkodowanie spełnia przesłanki ustawowe zaliczenia go do kosztów uzyskania przychodów tj. że zostało poniesione w celu osiągnięcia przychodów, zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Odszkodowanie będzie więc kosztem uzyskania przychodów w przypadku, gdy korzystający wykaze, że zerwanie umowy jest uzasadnione z punktu widzenia polityki gospodarczej firmy. Zaakceptowanie przez kontrolujących takich wydatków jako kosztów uzyskania przychodów będzie zatem uzależnione od motywów działania leasingobiorcy.